

Utiekli hrobárovci z lopaty, aby ochutnali šťastie i svet

Práve vo chvíli, keď sa Monika Medle zbavila nádoru, rakovinu diagnostikovali jej mužovi Zlatkovi. **Vyliečili sa a oboch ich to zmenilo.** Zanechali život plný práce a stresu, aby sa vydali na dobrodružné putovanie po Európe.

Andrej Barát
abarát@pravda.sk

Pred tromi rokmi vám obom diagnostikovali rakovinu. Ako ste to niesli?

Bolo to veľmi ťažké obdobie. Dovtedy sme vedli bežný život, pracovali sme, chodili na dovolenky, nemali sme problémy. Do toho prišla korona. Ja som musela vo farmaceutickej firme pracovať na 300 percent, cez víkendy, po večeroch. A u Zlatka to bolo naopak. Musel zatvoriť reštauráciu na osem mesiacov. Nešlo len o stratu zisku, musel naďalej platiť elektrinu, nájom, personál, enormne rástli dlhy. A teraz čo? Zatvoriť reštauráciu úplne? Predať v období korony? Pre Zlatka to bolo existenčné. Aj ja som všetky tie obavy niesla ťažko.

Mohol byť spúšťačom stresu? Nebudeme to hádzat na koronu, ale bolo to veľmi náročné. Raz som si nahmatala hrč-

ku na prsníku. Utekala som k doktorovi, ale povedal, že to nemusím vôbec riešiť. Že je to nezhubné. Chvíľu som bola pokojná, ale telo mi našepkávalo niečo iné. Zašla som k druhému doktorovi, povedal to isté. Navštívila som nakoniec štyroch doktorov a pri poslednom som si vydupala, aby mi to vyoperovali. A mala som pravdu! Našli tam rakovinové bunky. Povedali, že mám silný šiesty zmysel. Aj toto by som chcela ďalším ľuďom odovzdať - aby počúvali, čo im hovorí ich telo. Potom však nastalo ožarovanie, ktoré som veľmi ťažko znášala. Pohľad na chorých ľudí, na choré detičky, ktoré tiež čakali na ožarovanie a nevedeli, či prežijú týždeň alebo dva. Bolo to emocionálne vypäté. Nuž a keď som dokončila terapiu, Zlatko sa vrátil z kontroly u urológa a povedal, že - aj on má rakovinu. Zložilo nás to. Ja som sa vyliečila, on ochorel. Neskutočné, bolo to ako v nejakom filme. Boli sme nahnevani na celý svet.

Južné Francúzsko.

Vo svojej knihe Hore Dole po Európe píšete, že sa vám obom nakoniec „podarilo ujsť z lopaty“. Ako ste sa dokázali cez to všetko preniesť?

Že sme tu boli jeden pre druhého. Aj Zlatko povedal, že mu je už jedno, čo bude s jeho podnikom, či bude zarábať, alebo nie. Najdôležitejšie bude vyzdraviť, aby sme mohli byť spolu. Odjakživa sme mali silné puto, ale týmto sa ešte viac zocelilo. V tom momente chcete byť

len s partnerom. To jediné, čo chcete, je byť zdravý a žiť. Viete, dovtedy sme boli tak trochu vorkoholici. Ale postupne sme si uvedomovali, že už nikdy viac nedopustíme stresové situácie a že budeme meň pracovať. A hoci budeme mať menej peňazí, budeme sa mať dobre. Povedala som mužovi - Zlatko môj, vyliečila som sa ja, vyliečiš sa aj ty. A potom splníme tvoj veľký sen, nastúpime do džípu a budeme spoznávať svet. A tak sa

„Hoci budeme mať menej peňazí, budeme sa mať dobre.“

aj stalo. Zlatko sa vyliečil, a to aj vďaka tomu, že sa to podarilo zachytiť v začiatčom štádiu.

Zmenilo vás to?

Určite. Pretože, keby sa nám toto neprihodilo, točili by sme sa v tom istom kolobehu. Nevyrázili by sme na cesty. Mňa to zmenilo, mne sa to prehodilo v hlave. Pretože dovtedy som na takúto cestu nebola pripravená. Bola som mestská dáma, ktorá chodila rada do práce, stretávala sa v meste s kamarátkami. Nevedela som si predstaviť spať v aute alebo v stane alebo že by hygiena bola obmedzená napríklad len na „mačacie umývanie“. No premýšľala som nad Zlatkovým snom a pochopila som, že má pravdu. Ísť spolu obdivovať svet - nič viac nám netreba.

Rok ste cestovali po Európe, zo severu na juh. Aké to bolo vrátiť sa?

V Grécku.

Boli sme šťastní, že sme si rok oddýchli. Tešili sme sa na dcéru Carmen, že ju po roku znovu uvidíme. Ale i na prácu. Lenže po nejakej dobe sme si všimli, že nabiehame na presne to isté, kde sme boli predtým. Preto padlo rozhodnutie. Dala som výpoveď v práci a venujem sa tomu, čo ma baví - písaniu.

Mali ste s tým skúsenosti?

Spočiatku som si nedôverovala. Myslela som si, že slovenčinu už dobre neovládam, keď som bola toľké roky preč. Ale túžila som všetky tie zážitky napísať. Podporili ma dvaja nemeckí žurnalisti. Povedali - píš! Je jedno, ako to napíšeš, pomôžu ti s tým editori. Premohla som strach, skúsila som to a zrazu to šlo ako po masle, hrala som sa so slovičkami, synonymami. Slovenčina je krásna. A začala som tým žiť. Píšem články, teraz pracujem na cestopise o Islande, ktorý vyjde v októbri v časopise Geo.

Podme ešte k ceste po Európe. Ako sa vám podarilo prespať v španielskej mešite?

To je bláznivý príbeh. Ráno v kempu blízko Malagy sme stretli nemeckú dvojicu, žurnalistku a autora bestsellerov s ročným bábom, tiež v džipe, ale na ceste do Afriky. Ako sme sa zhovárali, pochopili sme, že sme rovnako naložení a chvíľu sme cestovali okolo španielskeho pobrežia spoločne. Mali sme prenajatý apartmán v Malage, na dve noci. Boli to dve izby, dve kúpeľne, pozvali sme ich k nám. Oni nás potom na revanš pozvali do Marbelly. Vraj - máme tam známu, a budeme spať u nej - v mešite. Povedali sme si - prečo nie. Boli sme zvedaví. Na parkovisku v Marbelle nás privítala akási žena a my sme zrazu pochopili, že naši nemeckí priatelia ju poznajú iba z Facebooku a teraz sa prvýkrát videli naživo. Nechceli sme veriť, že nás vlastne pozývajú k cudziemu človeku, ktorého poriadne nepoznajú. Ale boli milí. Nasledovali sme ženu do centra, do pešej zóny, do domu, ktorý, ako sa ukázalo, bol postavený „vokolo“ starej mešity. Strávili sme tam noc bez elektriny, bez sviečok a nakoniec vysvitlo, že našou

Na Islande sa cítili, akoby boli na inej planéte.

hostiteľkou je známa osobnosť Marbelly, ktorá vystrája bláznivé veci. Usilovala sa zvrhnúť španielsku vládu, vyhlásila v tejto mešite čosi ako autonómne územie, vydáva tu vlastné pasy. A vymyslela spôsob, ako by mohlo ľudstvo žiť lepšie, s čím chcela oboznámiť pápeža vo Vatikáne.

Prijal ju?

Áno, ale ako! Švajčiarskej garde išla tak veľmi na nervy, že ju dali do väzenia na dva dni. Keď vyšla z väzenia, kúpila si megafón a vykrikovala na námestí sv. Petra, až jej nakoniec dovolili audienciu. Pápeža oboznámila s návrhom, aby ľudia pracovali iba tri dni a aby sa venovali iba tomu, čo ich baví. Zvyšné dva dni pracovného týždňa by mali ľudia venovať dobrovoľnej činnosti, niečo pre dobro komunity, ale opäť, aby to bolo to, čo ľudia vykonávajú radi. Pápež si ju

vypočul a povedal jej, že je to fantastické, ale že je to pre dnešné ľudstvo priskoro. **Zaujímavé zážitky ste mali v Albánsku.** Našli sme si pekné miesto, kde strávime noc, medzi pobrežím a jazerom. Keď sa zotmelo, prichádzalo k pobrežiu auto, SUV s albánskou značkou. Skryto sme pozorovali, čo sa bude diať. Vystúpili Albánci, stáli pri aute, fajčili a otvorili kufo. Zhovárali sa, zase fajčili a potom vytiahli obrovskú športovú tašku, hodili ju do jaskyne pri mori a odišli. Bola tma, vaša predstavivosť pracuje na plné obrátky a my sme si mysleli, že sme práve boli svedkami toho, ako sa albánski mafiáni zbavili mŕtvoly. Rozhodovali sme sa, či odídeme preč, alebo sa ideme pozrieť. Zlatko sa vybavil všetkými zbraňami, čo sme mali so sebou, slzné

spreje, lopata, sekera, píłka. Neskôr som sa na tom smiala, že kto je tu vlastne mafián. Išli sme k taške a dnu sme objavili - bojler na ohrievanie vody. Vyhodili ho ako odpad. Celé pobrežie bolo špinavé, plné plastových fliaš.

Na čo ste mysleli, keď ste sa ponorili do samoty na rozľahlých púšťach Islandu?

Bolo tam krásne, hoci na samotu nie som zvyknutá. V severských krajinách sme strávili spolu tri mesiace a spočiatku mi chýbala spoločnosť. Predtým sme v kempoch spoznali množstvo cestovateľov, som ukecaná. Nemám žiadny problém spoznávať nových ľudí. A zrazu sme boli na cestách celé hodiny sami. Začala som si to užívať. Na čiernej púšti Islandu sme sa cítili, akoby sme neboli na Zemi, ale kdesi na inej planéte. Nad vecami, nad obmedzenou hygienou nako-

nec prevládali nádherné pocity a zážitky.

Keď človek rok cestuje a vstrebáva samé vnemy, môže sa zážitkov prejsť?

Celý život som chcela ísť do nórskeho mesta Tromsø. Dá sa tam pozorovať polárna žiara. A keď sme tam pricestovali, nevedela som to akosi prežiť. Premýšľala som, čo mi je. Pri každom inom mieste som sa vedela rozplakať od šťastia a tu zrazu nič. Vysvetlenie sa mi dostalo neskôr v audioknihe od jedného nemeckého backpackera, ktorý cestoval po Južnej Amerike. Opísal rovnaký zážitok. Zrazu mu nič nerobilo radosť. Je to na neuverenie, ale skutočne existuje syndróm, keď je vaša myseľ zahľtená zážitkami, myšlienkami, vnemami, stretnutiami, že si musíte odpočinúť. Dať si dovolenku z dovolenky. Vyznieva to vtípne. →

Monika a Zlatko Medle v Holandsku.

A čo ste spravili?

Nikam sme ďalšie dni nešli. Mali sme maličké ubytovanie, jedna posteľ, záchod, kúpeľňa. Bolo to zasklené. Ležali sme v posteli, pozerali na more, na vrchy posypané snehom a v oblakoch sa zjavilo srdiečko. Vedela som, že všetko je zase v poriadku. Uvedomila som si, aký dôležitý je skutočný oddych aj v bežnom živote. Stále beháme, myslíme si, ako to zvládame, ale neuvedomujeme si, ako nás to môže psychicky preťažiť. A na našej ceste sme sa rozhodli, že budeme na miestach, ktoré sa nám páčia, ostávať trochu dlhšie.

Zmenila vás nakoniec aj samotná cesta?

Áno. Jednak v tom, že keď sme sa vrátili, netrvalo dlho a bolo jasné, že chceme zase cestovať. Je ťažko uveriteľné, čo sa s vami deje vo vnútri, ako si zrazu vážite podstatné veci, svojho partnera, už len to, že máte možnosť stať na Zemi, na tomto mieste. Že je úžasné mať možnosť spoznávať super ľudí, krásne miesta, nádhernú prírodu. Očarí vás každý deň. Zmení to človeka a ja si už ani neviem predstaviť ísť normálne do práce a naskočiť do bežného kolotoča. Chceme ďalej cestovať, objavovať našu planétu. Keď s tým raz začnete, nevrátite sa do starého života.

Ako vaše cestovanie vníma vaša dcéra Carmen?

Mala 19 rokov, keď sme odchádzali. Čakali sme, kým zmaturovuje. Predtým sme jej jemne naznačovali, že by sme šli na cesty. No Carmen napríklad vôbec nevedela, že sme boli chorí.

Prečo ste jej to nepovedali?

Nechceli sme jej zničiť život, báli sme sa, že by sa zrútila. Mala v tom čase priateľa, bývali spolu. Keď sme si telefonovali, museli sme hrať divadlo, že je všetko v poriadku. Bolo to ťažké. Ale po maturite sme si spolu sadli a povedali jej to. Veľmi sa na nás nahnevávala. Ale potom to pochopila. A začala nás vo všetkom podporovať. Mala tú možnosť, že kedykoľvek by sme jej chýbali, mohla by za nami prísť.

Prišla?

Nie, Carmen má veľký strach z lietania. Nalietala sa dosť, ale raz sa nám stalo, že lietadlo padalo niekoľko metrov dole s veľkým rachotom, buchoťom a odvtedy nechce do lietadla nastúpiť.

S priateľmi v mešite v Španielsku.

„My sme si mysleli, že sme práve boli svedkami toho, ako sa albánski mafiáni zbavili mŕtvoly.“

Ako ste fungovali mimo klasických penziónov?

Často sme prespávali v stane, niekedy v aute. Bolo treba si nejako oprat' aj sa osprchovať. Niekedy v mori, inokedy v jazere. Kempy boli rôzne, niektoré boli veľmi čisté, upravené, pri niektorých sme lutovali, že sme ich navštívili. Bolo to dobrodružstvo.

Zlatkovi lekári počas cesty museli prezať manželskú obrúčku. Prečo?

Zapálil sa mu prst, opuchnutý vyzeral ako tekvica. Boli sme vo francúzskom kempe, kde nám poradili, že najbližšia nemocnica je 30 kilometrov odtiaľ. „Leteli sme“ tam, ale zabudli sme si dobre zaviazat' debny na streche auta, rachotili sme. Dobré, že za nami nikto nešiel, asi by sme v nemocnici skončili viacerí. Bolo to v nedeľu poobede a v nemocnici nám povedali, že špecialista tu nie je a že máme počkat' celú noc. Ale aby sme

boli niekde nablízku, pretože Zlatkovi hrozila otrava krvi. No a ešte mu aj prestrihli obrúčku, čo som vnímala, ako keby mi chceli roztrhnúť moje manželstvo. Niečo hrozné! Ráno prišiel špecialista, ope-roval a povedal, že tu musíme ostať 15 dní, aby Zlatko chodil na prevážovanie. Bola som proti. Našli sme si radšej ubytovanie v mestečku pri mori, kde sme strávili dlhší čas, a kde Zlatko chodil na prevážovanie. Ale všetko zlé je nakoniec na niečo dobré. Napísala som tam tretinu knihy.

Zamýšľali ste sa počas cestovania aj nad stopou, ktorú zanechávajú cestovatelia na životnom prostredí?

Samozrejme, aj o tom som napísala v knižke. A naplno som si to uvedomila napríklad na Islande. Chceli sme si na jednom mieste spraviť pauzu, zastavili sme na úzkej ceste a šoféra, ktorý šiel za nami, sme požiadali, nech nás obíde. Ale on sa ohradil, že nevybočí z cesty ani o centimeter. Nechápali sme prečo, veď by prešiel pár centimetrov po machu, čo rástol

vedľa cesty. Vysvetlil nám, že ten mach je zákonom chránený, potrebuje roky, kým narastie. A v tom momente sme si to všetko uvedomili. Ten pán mal pravdu. Nepremýšľali sme nad tým viac ani minútu a pokračovali sme v jazde ďalej. Povedala som si, toto je krásne a musíme si to vážiť.

Do knižky ste napísali - chceme, aby ľudia vyšli do sveta s otvorenou myslou, snažili sa spoznať nové kultúry, chránili našu krásnu planétu a cítili sa s ňou spojení, pretože je našim spoločným domovom. Darí sa vám meniť životy iných?

Ľudia mi píšú, že mi ďakujú za motiváciu. Niektorí mi píšú, že sa aj k vzťahom postavili inak. A že niekedy treba spraviť krok dozadu, aby sa človek posunul dopredu. Alebo že ich motivujeme plniť si sny.

A prečo je dôležité cítiť spojenie s planétou?

Keď cestujete, zrazu pocítite, že na každom mieste môžete byť doma. Ak sa vám toto podarí, tak pocítite aj spojenie s prírodou, so všetkým. Už nemusíte premýšľať nad tým, že váš domov je vo Viedni alebo na Slovensku. Váš domov je tam, kde sa držíte za ruku so svojim partnerom a nič viac vám netreba.

A kde sa chystáte najbližšie?

To prezradíme v ďalšom interview (smeje sa). Vyrážame v decembri.

© AUTORSKÉ PRÁVA VYHRADENÉ

Existuje syndróm, keď je myseľ zahltená zážitkami, až si človek musí dať dovolenku z dovolenky. „Znie to vtipne,“ priznáva Monika Medle. No presne toto zažila v Nórsku.